



ת"פ 57988/07/18 - מדינת ישראל נגד חילף פיראס

בית משפט השלום בנצרת

ת"פ 57988-07-18 מדינת ישראל נ' פיראס

בפני	כבוד השופטת מיכל ברלינר לוי
בעניין:	המאשימה
	נגד
הנאשם	חילף פיראס

גזר דין

1. כנגד הנאשם, קבלן עבודות בניה ושיפוצים, הוגש כתב אישום מתוקן המייחס לו ביצוע עבירות לפי חוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975 (להלן: "**חוק המע"מ**") ולפי פקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 (להלן: "**הפקודה**"), על פי הפירוט הבא:

2. במהלך השנים 2013-2014 מכר הנאשם חשבוניות פיקטיביות בסכום כולל של **2.4 מיליון ₪** תמורת עמלת מכירה בסכום של כ-145,000 ₪. כמו כן, במהלך השנים 2012-2014 דיווח הנאשם בחסר על הכנסותיו בכך שהקטין את סכום החשבוניות שמסר בפועל ללקוחותיו בסכום כולל של **628,965 ₪**. בגין האמור יוחסו לו עבירות של **מרמה לפי ס' 220(1) + (4) + (5) לפקודה**.

3. בתקופת הדיווח 5/13 הוציא הנאשם 2 חשבוניות מס כוזבות על שם חברה כמפורט בכתב האישום המתוקן, מבלי שעשה או התחייב לעשות את העסקאות נשוא החשבוניות. החברה האמורה כללה החשבוניות בספריה וניכתה שלא כדין מס תשומות במטרה להגדיל הוצאותיה ולהתחמק ממס. סך החשבוניות שהוציא הנאשם שלא כדין - **648,180 ש"ח** ומס התשומות הגלום בו 94,180 ₪. בגין האמור יוחסו לו שתי עבירות של **פעולה במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק ממס, לפי ס' 117(ב1) לחוק המע"מ**.

4. הצדדים הגיעו להסדר טיעון במסגרתו הודה הנאשם במיוחס לו, והורשע בעבירות הנזכרות. עוד הוסכם בין הצדדים, כי הטיעון לעונש יהיה פתוח, וכי הנאשם יופנה לקבלת תסקיר בעניינו, אשר לא יחייב את הצדדים ואת בית המשפט. בהמשך, לבקשת הנאשם, הופנה הנאשם לממונה על עבודות השרות, תך שנקבע כי לא יהיה בכך כדי לכבול את שיקול דעתו של בית המשפט.



5. תסקיר שהוגש בעניינו של הנאשם פירט תחילה את קורותיו: בן 33, נשוי ואב לשתי קטינות, עובד כשכיר בחברת בניה, אשר רעייתו אינה עובדת בשל בעיות בריאות. צוין כי הנאשם מתמודד עם אתגרים רגשיים מגיל צעיר ועם מחויבויות משפחתיות, מטפל ברעייתו ובבנותיו ופועל להסדרת חובותיו הכלכליים. כמו כן צוין, כי הנאשם לוקח אחריות מלאה על ביצוע העבירות ומסביר כי התנהלותו נבעה ממצוקה כלכלית בשל הסתבכות אביו בפלילים ומשנאלץ לקחת הלוואות למימון ההליכים המשפטיים. שירות המבחן התרשם כי בשקלול של גורמי הסיכון להישנות עבירות דומות אל מול הסיכוי לשיקום - חלה הפחתה בסיכון להישנות עבירות דומות. שירות המבחן לא התרשם מנזקקות טיפולית ולא בא בהמלצה כזו בעניינו. בהתייחס לזמן שעבר מביצוע העבירות ובהיעדר עבר פלילי, המליץ שירות המבחן על צו של"צ.

6. חוות דעת מטעם הממונה מצאה את הנאשם כשיר לבצע עבודות שירות והמליצה כי ישובץ במשטרת נצרת.

ראיות לעונש וטיעוני הצדדים

7. ראיות לעונש

אחיו של הנאשם העיד, כי נסיבות חייו של הנאשם היו קשות, עת נאלץ לגדל ולתמוך בבני משפחתו ואחיו, ולשלם חובות, נוכח הסתבכותו של אבי המשפחה בחובות, וכניסתו לכלא. נטען כי האב ניצל את הנאשם וסחט אותו רגשית וכי המשפחה הייתה נתונה ללחצים ואיומים, כאשר הנאשם עשה כל שביכולתו לסייע.

רעייתו של הנאשם העידה, כי הנאשם אב ובעל אוהב ותומך, המסייע לה במחלת דלקת פרקים ממנה היא סובלת ואשר גורמת לעייפות כרונית ומונעת ממנה לעבוד. נטען כי תביעתה למל"ל נדחתה ואין היא מקבלת קצבה; כי אף אמו של הנאשם חולה; וכי הנאשם מסייע לאמו ולה נוכח מחלתה וכאביה.

8. **ב"כ המאשימה בתיק מס ההכנסה** הדגישה את הפגיעה המשמעותית שגרמו מעשי הנאשם לערכים המוגנים, ובין היתר, לביטחון הכלכלי של הציבור ולקופה הציבורית, לשוויון בנטל המס ולשלטון החוק. לגופו של עניין, הדגישה את התמשכותן של העבירות על פני מספר שנים, במספר אפיקי מרמה, כי לא מדובר במעידה חד פעמית ואת הנזק הכלכלי שגרמו לקופת המדינה. בהקשר זה הבהירה, כי **המחדלים לא הוסרו** כשלקיחת אחריות מתבטאת בהסרת מחדלים - דבר שלא נעשה במקרה דנן. בהתייחס לתסקיר שירות המבחן, נטען כי אין לקבל המלצתו להטלת עונש בדמות שירות לתועלת הציבור, שכן זה אינו מתיישב עם הדין בפסיקה הנוהגת לעבירות מס וכן להערכת הסיכון שעודה קיימת אף אם חלה הפחתה מסוימת לעמדת שירות המבחן. צוין כי התסקיר אינו מצביע על נזקקות טיפולית או נסיבות מיוחדות שיש בהן להשפיע על סטייה ממתחם העונש הראוי. בהתאם, ביקשה לקבוע מתחם ענישה שינוע בין 18 ל-28 חודשי מאסר בפועל, ענישה מותנית, וקנס בין חמישה לעשרה אחוזים מסכום המחדל. נוכח היקף העבירות ואי הסרת המחדלים ביקשה המאשימה למקם את הנאשם ברף הבינוני-גבוה של המתחם.



ב"כ רשות מע"מ הצטרפה אף היא לטיעונים באשר לחומרתן של העבירות הכלכליות והפגיעה הממשית הנגרמת בגין, תוך שהדגישה את חומרת העבירות של הנפקת חשבוניות פיקטיביות, קלות ביצוע העבירות והקושי באיתור מבצעי העבירות והצורך להחמיר בענישה. הודגש, כי על אף ניסיונו של האשם לטעון כי המחדל בכל הקשור לרשויות מע"מ הוסר - לא כך הוא; כי אף אם בתיקה של החברה לה הוציא הנאשם חשבוניות הוסר המחדל, **לא הוסר המחדל על ידי הנאשם** בתיקו, הוא מפיץ החשבוניות הכוזבות וכי הנאשם לא שילם את חובו על אף חלוף כ-8 שנים ממועד החיוב. בכל הנוגע לתסקיר שרות המבחן, הצטרפה ב"כ מע"מ לטענות המאשימה ב"כ מס הכנסה. בהתאם למדיניות הענישה הנוהגת, ביקשה לקבוע מתחם ענישה שיכלול מאסר משמעותי בפועל הנע בין 6 ל-18 חודשים, מאסר מותנה בין 7 ל-12 חודשים, וקנס אשר ינוע בין 5% ל-10% מגובה המחדל והתחייבות להימנע מביצוע עבירות בניגוד לחוק מע"מ. נוכח מספר העבירות, חלוף הזמן, הודאת הנאשם והעדר עבר פלילי מחד, ומשמדובר בעבירות חמורות כשהמחדל לא הוסר מאידך, ביקשה למקם הנאשם באמצע המתחם ולהשית עליו 12 חודשי מאסר בפועל.

9. מנגד, ביקש **הסנגור** שלא למצות את הדין עם הנאשם ולהסתפק בענישה שתרוצה בעבודות שירות, ההולמת את נסיבות התיק והמקרה, תוך שהפנה לפסיקה. נטען כי הסתבכותו הכלכלית של הנאשם מקורה במצוקה כלכלית שפקדה אותו ואת משפחתו, כאשר אביו היה מעורב בפליליים ונאסר; כי הנאשם היה צריך לדאוג לאמו ואחיו והפך לדמות אב, והיה מפרנס יחיד; המשפחה נאלצה לעבור לנצרת, לחיות בשכירות ולהשתקם בכוחות עצמה. עוד צוין במישור האישי, כי הנאשם אדם נורמטיבי, נשוי ואב לשתי קטינות בנות 3 ו-6, רעייתו חולה בדלקת פרקים וגם אמו חולה. הסנגור הדגיש את עברו הנקי של הנאשם וההודאה בכתב האישום; הזמן הרב שחלף מאז ביצוע העבירות והיעדר תיקים נוספים; והשפעת ההליכים הפליליים על הנאשם ועל משפחתו, לרבות נזקים בריאותיים ונפשיים לאשתו החולה ולילדיו, המחייבים אותו להיות בקרבתם ולטפל בהם באופן שוטף. בנוסף צוין, כי יש להתייחס לעבירות כאל אירוע אחד. בהתייחס להסרת המחדל, נטען כי עת החברה מקבלת החשבוניות הסירה המחדל-הוסר מחדלו של הנאשם ביחס לרשויות מע"מ. בהתייחס למחדל כלפי מס הכנסה, נטען כי הנאשם חתם על הסכם שומה אשר השומה בו אינה אמת, וכי הגיש תביעה אזרחית לביטולו; כי נעשו מאמצים לשלם המס המתחייב אך בשל מגפת הקורונה לא ניתן היה לפנות לפקיד השומה.

דין

10. בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), בבואנו לקבוע את מתחם הענישה ההולם יש להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

11. לחובת הנאשם עומדת פגיעתן של עבירות המרמה הכלכליות בערכים החברתיים המוגנים, לרבות ערך השוויון והנשיאה בנטל, אמון הציבור במערכת הכלכלית, יציבותו של המשק והשמירה על קופת המדינה (רע"פ 512/04 **אבו עביד נ' מדינת ישראל** (15/4/04)). חומרה מיוחדת נודעת לעובדה כי מדובר בעבירות קלות לביצוע אך קשות לאיתור, המשבשות באופן מהותי את מערך הדיווח התקין



ומערך גביית המס. עבירות כגון דא הפכו זה מכבר ל"מכת מדינה" ונקבע כי הענישה בגין צריכה להיות חמורה ומרתיעה (ע"פ 5783/12 **נסים גלם נ' מדינת ישראל** (11/9/14)).

12. **נסיבות ביצוע העבירות** מלמדות כי בין השנים 2012-2014 ובמשך כשלוש שנים, ביצע הנאשם עבירות חמורות על חוקי המס, הן עבירות מע"מ והן עבירות מס הכנסה, בהיקף **כולל של יותר מ-3.6 מיליון ש"ח** שבצדו חבות מס גבוהה של **מאות אלפי ש"ח**. במסגרת האמור, מכר הנאשם חשבוניות פיקטיביות בסכומים גבוהים, דיווח בחסר על הכנסות, התחמק באופן שיטתי מתשלומי מס, וגרם נזק לקופת המדינה ולחיי המסחר התקינים. מעשים אלו בוצעו בדרך אקטיבית, ולא רק על דרך המחדל והובילו לפגיעה משמעותית בערכים המוגנים.

13. אף שמדובר במעשים שהתבצעו לאורך מספר שנים וכללו עבירות מס מסוגים שונים - הן מפקודת מס הכנסה והן מחוק המע"מ - אני סבורה כי יש לראות בהם מסכת אירועים אחת, שכן הם מהווים מכלול של פעולות המאופיינות במחשבה פלילית אחת ובתכנון פלילי אחד, בפגיעה באותם ערכים ובגרימת נזק מצטבר. בהתאם אני סבורה כי מכלול המעשים מקיימים את מבחני "הקשר ההדוק" (ע"פ 4910/13 **ג'אבר נ' מדינת ישראל** (29/10/14) וע"פ 2519/14 **אבו קיעאן נ' מדינת ישראל** (29/12/14)). משכך, יקבע מתחם עונשי אחד לכלל הפרשה.

14. בחינת מדיניות הענישה מלמדת על מנעד עונשים רחב, התלוי בין היתר בסוג העבירות, בהיקפן הכספי ובסוגיית הסרת המחדלים. בענייננו אני סבורה כי **מתחם הענישה הראוי נע בין 9 ל-30 חודשי מאסר בפועל, בצירוף ענישה מותנית וקנס**. ראו והשוו:

א. ברע"פ 5052/21 **בן שלמה נ' מדינת ישראל** (11/8/21) - אושר מתחם ענישה שנקבע בבית משפט קמא - הנע בין 9 ל-24 חודשי מאסר בפועל - ביחס להשמטת הכנסות בגובה **4.2 מיליון שקלים**. כמו כן, אושר העונש שהוטל על הנאשם בנסיבותיו: **11 חודשי מאסר בפועל, עונשים נלווים וקנס בסך 15,000 ₪**. צוין, כי הנאשם הורשע בהתחמקות מתשלום מס תוך שימוש בעשרות חשבוניות פיקטיביות, באופן שיטתי במשך למעלה משנתיים - ומשכך, העונש שהושת עליו, מצוי **בתחתית מתחם הענישה** שנקבע ואינו מחמיר עמו כלל ועיקר.

ב. ברע"פ 528/18 **ספדי נ' מדינת ישראל** (11/2/18) - אושר מתחם ענישה הנע בין 8 ל-24 חודשי מאסר בפועל, שנקבע ביחס לנאשם אשר במסגרת שתי חברות שונות ביצע עבירות מרמה לפי פקודת מס הכנסה וחוק מע"מ, ובין היתר, כלל בספריו חשבוניות הוצאה כוזבות **בהיקף של כ-3 מיליון שקלים** (סך ההשמטות בתיק הסתכם **בלמעלה מ-4.3 מיליון שקלים**). על הנאשם הוטלו **12 חודשי מאסר בפועל** בהתחשב בעבר נקי מחד ואי הסרת המחדלים מאידך, ועונש זה נותר על כנו גם בערכאות הערעור.



ג. בת"פ (נצרת) 7927-06-15 **מדינת ישראל נ' א.ע.מ.מ. השקעות ויזמות בע"מ** (4/10/18) - נקבע מתחם ענישה בין 8 ל-30 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים בגין ביצוע עבירות על פקודת מס הכנסה וחוק מע"מ בשל דיווחים כוזבים על הוצאות ותשומות בסך כולל של **למעלה מ-3 מיליון ש"ח**. בנסיבות שם הוטל על הנאשם עונש של **9 חודשי מאסר, עונשים נלווים וקנס בסך 30,000 ₪**.

ד. בת"פ (שלום-תל אביב) 56949-06-18 **מדינת ישראל נ' פוזיילוב** (16/12/18) - הוטל במסגרת הסדר טיעון שהוגדר על ידי בית המשפט כמקל - עונש של **6 חודשי עבודות שירות** על נאשם, שביחד עם אחרים, ביצע עבירות מרמה בסך כולל של **כ-4 מיליון שקלים** תוך שימוש בחשבוניות כוזבות. כמו כן, הוטלו על הנאשם עונשים נלווים, לרבות **קנס בסך 400,000 ₪**.

ה. בת"פ (שלום-תל אביב) 1528-09-09 **מדינת ישראל נ' מדני** (12/11/18) - נקבע מתחם ענישה הנע בין 7 ל-18 חודשי מאסר בפועל בגין עבירות לפי סעיף 117(ב) שכללו השמטת הכנסות **בגובה 4 מיליון שקלים**. על הנאשם הוטלו **10 חודשי מאסר בפועל** בשים לב לאי הסרת המחדל, עונשים נלווים וקנס בסך **30,000 ₪**.

ו. בעפ"ג (י-ם) 8461-12-15 **מחמד דענה נ' מדינת ישראל** (19/4/16) -נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בבית משפט השלום במספר עבירות לפי חוק המע"מ ופקודת מס הכנסה ונידון ל-**16 חודשי מאסר בפועל, עונשים נלווים וקנס בסך 50,000 ₪**. העבירות בוצעו על פני תקופה של כשנתיים וחצי, סכום החשבוניות הכוזבות עמד על סך של **כ-2.2 מיליון ₪**, סכום המע"מ בגין עמד על סך 361,877 ₪ והמחדלים לא הוסרו. כמו כן, אושר מתחם הענישה של מאסר בפועל הנע בין 10 ל-36 חודשים, עונשים נלווים וקנס של בין 40,000 ₪ לבין 200,000 ₪.

15. במסגרת קביעת מידת העונש יש לבחון גם את **הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה**.

הנאשם בן 33, נשוי ואב לשתי קטינות. לזכותו יש לזקוף תחילה את הודאתו בכתב האישום המתוקן ואת החיסכון בזמן שיפוטי יקר. אשר לעבר הפלילי של הנאשם, אין מחלוקת כי הוא נקי וכי לא עומדות לחובתו הרשעות קודמות. עם זאת, קשה להתעלם מן העובדה כי הנאשם עבר על החוק במשך כשלוש שנים, תופעה שאינה נורמטיבית בכל קנה מידה. ידוע כי עבירות מס מיוחסות פעמים רבות לאנשים נורמטיביים ונעדרי עבר פלילי, ועם זאת, דווקא בכך נעוצה החומרה (ע"פ 4783/09 **שולשטיין נ' מדינת ישראל** (16/9/10)), ע"פ 1522/12 **ולד נ' מדינת ישראל** (27/1/14)). לזכות הנאשם תיזקק העובדה כי מאז שנת 2014 לא נפתחו כנגדו תיקים נוספים.

16. לחובת הנאשם, תילקח בחשבון העובדה כי למרות הזמן הרב שחלף מאז ביצוע העבירות ועד



עצם היום הזה, **לא הסיר הנאשם את המחדלים**. היות שהסרת המחדלים שקולה, בין היתר, ללקיחת אחריות ולהבעת חרטה (ראו והשוו ע"פ 2407/05 מן נ' **מדינת ישראל**, תק-על 2005(3), 245), הרי שאי הסרתם אינה יכולה אלא להיזקף לכף חובה. כך ביתר שאת לאחר תיקון 113 לחוק העונשין, במסגרתו נקבע במפורש שהסרת המחדלים מהווה שיקול מרכזי להקלה בעונש (בהתאם לסעיף 40א(5) לחוק העונשין, שעניינו בנסיבה הנוגעת ל"מאמצי הנאשם לתיקון תוצאות העבירה ולפיצוי על הנזק שנגרם בשלה").

סיכום והכרעה

17. בשקלול המתואר ובנסיבות התיק שבנדון, לא מצאתי כל שיקול המצדיק חריגה ממתחם העונש שנקבע על ידי, כך ביתר שאת לאחר ששירות המבחן נמנע מהמלצה בעלת אופי שיקומי. באיזון שבין חומרת המעשים, פגיעתם בערכים המוגנים, מידת אשמו של הנאשם, **ההיקף הגדול של העבירות, התמשכותן על פני תקופה ארוכה, ואי הסרת המחדלים** (לחומרא) ובין עברו הנקי של הנאשם והעובדה כי לא נפתחו נגדו תיקים נוספים (לקולא), אני סבורה כי המקרה שבנדון נכנס לרף **האמצעי** של מתחם העונש הנזכר.

18. בהתאם אני סבורה כי ענישה מוחשית בדמות מאסר בפועל, בצירוף ענישה מותנית וקנסות כספיים הולמים, תאזן נכונה בין מכלול האינטרסים, ולרבות אינטרס ההרתעה, הפרטי והציבורי.

19. עמדה זו מתיישבת עם עמדת הפסיקה לפיה עבירות כלכליות - לא כל שכן בהיקפים גדולים - מחייבת הטלת ענישה מרתיעה, ומסיגה את האינטרס האישי מפני האינטרס הציבורי (רע"פ 1688/14 **כץ נ' מדינת ישראל** (9/3/14) והפסיקה המאוזכרת בו; ע"פ 4323/14 **מולדובן נ' מדינת ישראל** (26/6/14); וע"פ 5906/12 **עזרא נ' מדינת ישראל** (9/9/12)).

20. נוכח מכלול האמור אני מטילה על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 12 חודשי מאסר בפועל שתחילת ריצויים ביום 1/4/22.

ב. 8 חודשי מאסר על תנאי לתקופה של שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר, והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור בתוך תקופה זו כל עבירת מס מסוג פשע, לפי פקודת מס הכנסה ולפי חוק המע"מ ויורשע בגינה, בין בתקופת התנאי ובין לאחריה.

ג. 5 חודשי מאסר על תנאי לתקופה של שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר, והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור בתוך תקופה זו על כל עבירת מס שאינה מסוג פשע, לפי פקודת מס הכנסה ולפי חוק



המע"מ ויורשע בגינה, בין בתקופת התנאי ובין לאחריה.

ד. קנס בסך 50,000 ₪ או 5 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-50 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל ביום 1/5/22. אי תשלום אחד התשלומים במועדו, יעמיד את יתרת הקנס לפירעון מיידי.

ה. הנאשם יתחייב להימנע מלעבור כל עבירה נשוא הרשעתו למשך שלוש שנים

החל מהיום והובהר לו כי אם יפר התחייבות זו יחויב לשלם 10,000 ₪.

הנאשם: אני מבין את עונש ההתחייבות ואני מתחייב לא לעבור את העבירות שבהתחייבות ומבין שאם אעבור אותן במהלך שלוש שנים מהיום, אחויב בתשלום של 10,000 ₪.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי

ניתן היום, ט"ז אדר א' תשפ"ב, 17 פברואר 2022, בהעדר הצדדים.